

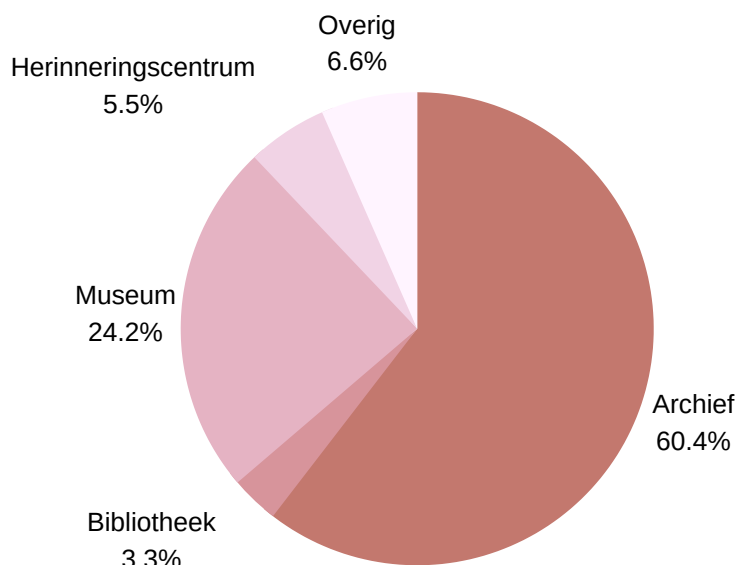
NETWERK OORLOGSBRONNEN

JAARVERSLAG

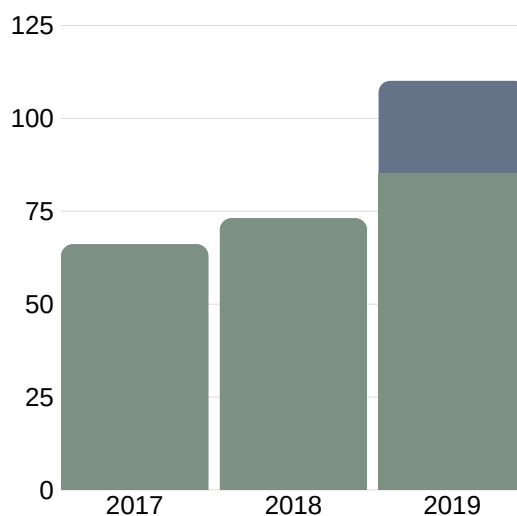

HET NETWERK VAN DEELNEMERS

Eind 2019 waren 85 deelnemers en 25 gelieerde deelnemers aangesloten bij het netwerk oorlogsbronnen.

Deelnemers 2019 in soort organisatie

Groeiend aantal deelnemers

Deelnemers ●
Gelieerde deelnemers ●

HET NETWERK VAN MENSEN

Het netwerk ontmoet elkaar regelmatig om ideeën uit te wisselen, elkaar op de hoogte te stellen van de laatste ontwikkelingen en nieuwe plannen te maken.

Netwerkdagen en speciale bijeenkomsten

Netwerkdag Oorlogsbronnen

Oorlogsbronnen 4 all

140 deelnemers

[Lees het verslag](#)

Slotconferentie TRIADO

Connecting the Dots

170 deelnemers

[Lees het verslag](#)

Noordelijke Netwerkdag Oorlogsbronnen

Wisseling van de wacht

90 deelnemers

[Lees het verslag](#)

Gelderse Netwerkdag Oorlogsbronnen

Kleine verhalen over een grote oorlog.

75 deelnemers

[Lees het verslag](#)

IHLIA bijeenkomst

Seksuele diversiteit en WOII: bronnen in perspectief

90 deelnemers

[Lees het verslag](#)

Bijeenkomsten voor deelnemers en stakeholders

NOB-deelnemersbijeenkomst

25 maart | Het Utrechts Archief

NOB-beleidsdag

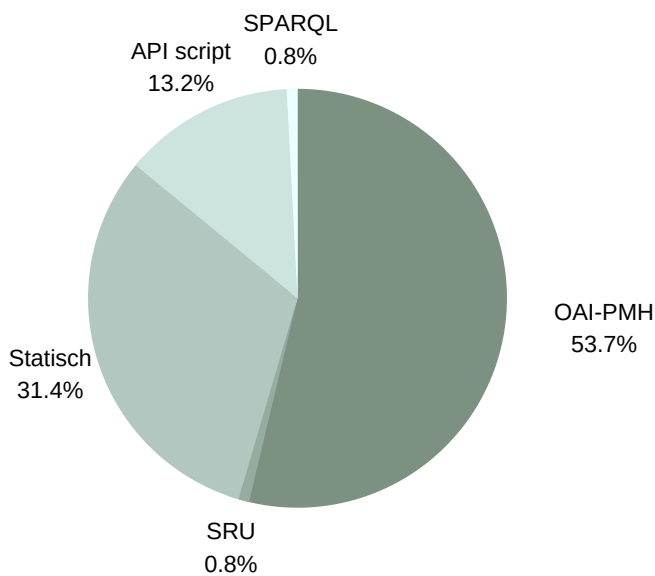
15 mei | Nationaal Archief

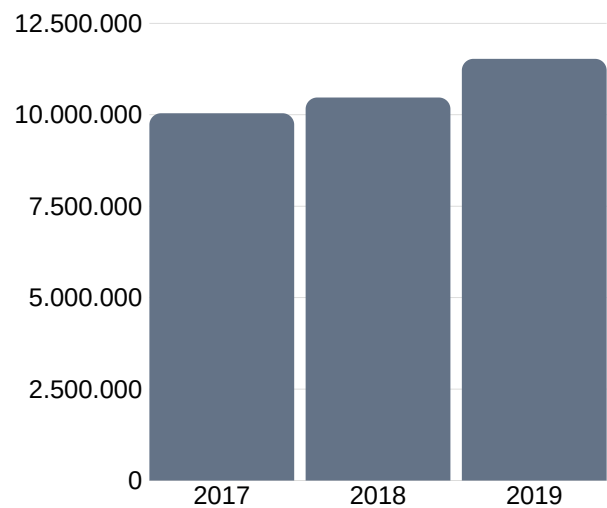
HET NETWERK VAN COLLECTIES

FACTS AND FIGURES

Eind 2019 waren er 11.517.680 bronnen uit 227 collecties van 175 organisaties opgenomen in Oorlogsbronnen.nl.

Datasets in Oorlogsbronnen.nl (2019)

Aantal bronnen in Oorlogsbronnen.nl

Eén van de 121 datasets is aangesloten middels een SPARQL-endpoint en levert dus linked data vanuit de bron.

47 van de 85 deelnemers van het Netwerk Oorlogsbronnen zijn met hun collecties opgenomen in Oorlogsbronnen.nl.

OORLOGSRONNEN.NL

BEZOEK

De collectie-portal Oorlogsbronnen is in 2019 gegroeid naar 11.517.680 WO2-bronnen uit de collecties van ruim 227 organisaties.

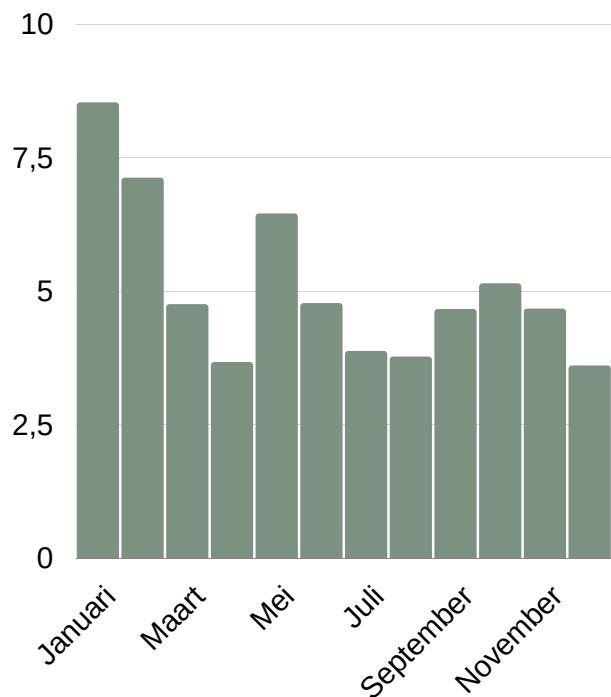
Bezoekers

56.403 mensen hebben de website bezocht.

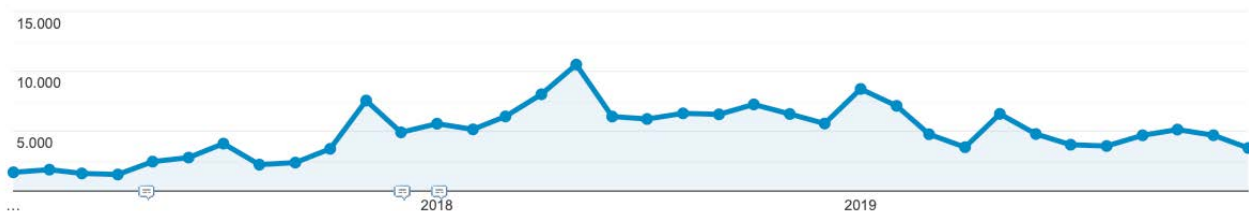
Deze mensen brachten **79.833 bezoeken** aan de site, en bekeken daarbij **183.989 unieke pagina's**.

WO2-zoekmachine

In 2019 zijn **67.197 zoekopdrachten** uitgevoerd in de collectie-portal. De drie meest gezochte termen zijn 'NSB', 'oorlog', en 'Drie van Breda'.

Bezoekers Oorlogsbronnen.nl (x 1000) per maand in 2019

Bezoekers Oorlogsbronnen.nl in 2017 - 2018 - 2019, met een kleine terugloop in 2019 ten opzichte van 2018.

THEMATISCHE PORTAL

Het Indisch Herinneringscentrum (IHC) heeft in samenwerking met Netwerk Oorlogsbronnen (NOB) in april 2019 een geheel nieuwe versie van Indië in Oorlog gepresenteerd.

De portal www.indieinoorlog.nl brengt bijna 800.000 bronnen uit 52 verschillende collecties samen uit de vooroorlogse periode, de aanloop tot en de Japanse bezetting, de Bersiap-periode en de koloniale oorlog (circa 1930 tot circa 1950).

Technisch draait de website op dezelfde achterkant als de collectie-portal Oorlogsbronnen.nl van NOB. Indië in Oorlog is de eerste thematische hub gelieerd aan Netwerk Oorlogsbronnen.

[Lees het nieuwsbericht](#)

[INDIEINOORLOG.NL](http://www.indieinoorlog.nl)

PROVINCIALE PORTALS

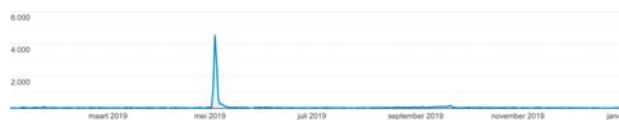
Oorlogsbronnen Limburg

Het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL) bouwt samen met een aantal Limburgse erfgoedinstellingen aan een portal naar het model van WO2GLD. Op 14 september 2019 is het project van start gegaan.

[Lees het nieuwsbericht](#)

WO2GLD

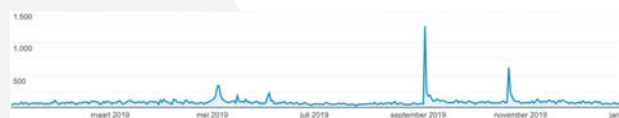
De site ontving in 2019 **22.266 bezoekers**, die samen **28.427 bezoeken** brachten en daarbij **44.639 unieke pagina's** bekeken.

NATIONALE COLLECTIES

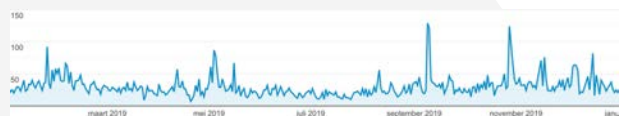
Getuigen Verhalen

De site ontving in 2019 **26.193 bezoekers**, die samen **33.648 bezoeken** brachten en daarbij **72.815 unieke pagina's** bekeken.

Oorlog in blik

De site ontving in 2019 **9.883 bezoekers**, die samen **11.583 bezoeken** brachten en daarbij **22.627 unieke pagina's** bekeken.

TRIADO

Foto: Centraal Archiefdepot Justitie
Collectie Nationaal Archief

GOOGLELEN DOOR OORLOGSARCHIEVEN

In het project Tribunaalarchieven als digitale onderzoeksfaciliteit (TRIADO) is geëxperimenteerd met digitale technologieën om archiefcollecties beter doorzoekbaar en bruikbaar te maken voor onderzoek.

Gebleken is dat machine-learning als middel om de automatische tekstherkenning te verbeteren en specifieke documenten te identificeren, veel potentie heeft. Zelfs met een foutmarge van 20% blijkt dat het archief veel beter doorzoekbaar kan worden gemaakt dan nu het geval is.

PROJECTPARTNERS

Netwerk Oorlogsbronnen
Nationaal Archief
Huygens ING (HUC)
NIOD instituut voor oorlogs-,
holocaust- en genocidestudies

MEER WETEN? GA NAAR:

Eindrapport: Verrijkingsfase

***Publicatie: From Tribunal
Archive to Digital Research
Facility***

Video's: mensen van TRIADO

***Publicatie: Enorme stap
voorwaarts om archieven
toegankelijk te maken***

KNAW

DE OORLOG VOOR DE RECHTER

sorteer op:

relevantie

weergave:

Zoek in resultaten

- manuscript +
- boek +
- informatie +
- kaart +
- film +
- teken +
- afbeelding +
- document +

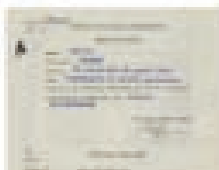

Proces-verbaal, pagina 4, dossier Branca Simons
 Getuige Schaepl
 x ik was van Januari 1943 tot September 1944 als rechercheur verbonden aan het Bureau Joodse Zaken te Amsterdam, zijnde een dienst speciaal belast met het ten behoeve van de Duitschers arresteren en wegvoeren van Joden. Het is mij als zodanig bekend, dat de getuigen van Anna van Dijk en verdachte echtgenoot **Branca Simons** van onafgebroken begin Juni 1943 tot September 1944 als zoogenaamd behaalde V-

Inventarisatienummer:
75630

Archiefnummer:
3.09.09

- vertaal
- inleidende
- indienvervolg

Arrestatiebevel, pagina 1, dossier Branca Simons
 Datum: 19/45 DIENST MISDRIVEN
ARRESTO-BEVEL
 Naam **SIMONS**
 Voornamen **Branca**
 Geboren te Amsterdam 28 April 1918
 225/11 Amsterdam
 VLE BRIGADE der D.P.M. worden ge-
 richt naar H.B.J.

Inventarisatienummer:
75630

Archiefnummer:
3.09.09

- arrestatie
- Dienst Politie Matrijzen

na 87, dossier Anna van Dijk.
 (Afschouwen... In 1943 Feb 12 aan oede

Inventarisatienummer:
75313

Door het stellen van wetenschappelijke onderzoeksvragen binnen de testomgeving is gebleken hoe waardevol de digitale ontsluiting voor onderzoekers is. Het biedt namelijk een nieuwe manier van zoeken naar patronen. Niet alleen individuele personen, maar ook groepen mensen kunnen gevonden worden in de documenten. Deze blijven nu nog verborgen, omdat namen niet bekend zijn of niet aan bepaalde groepen wordt gedacht. Een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden leidde tot de meest bruikbare resultaten, maar er is nog ruimte voor verbetering, zowel voor wat betreft de ontsluitings- als de onderzoeksmethoden.

Het project is in september afgesloten met de slotconferentie Connecting the Dots. Ook is er een klikmodel gemaakt van een prototype van de website, zoals die zou zijn als er wordt doorontwikkeld en de technieken op het gehele CABR worden toegepast (werktitel 'De oorlog voor de rechter').

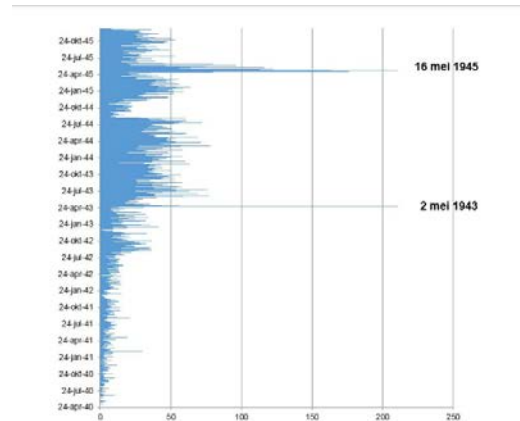
VAN PAPIER IN ARCHIEFDOZEN NAAR DATAVISUALISATIE

ROTTERDAMS POLITIEARCHIEF

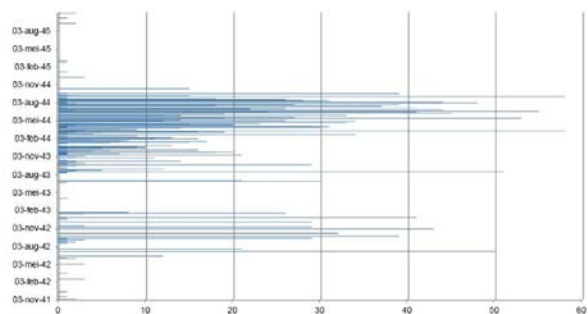
In het voorjaar van 2019 startte Netwerk Oorlogsbronnen samen met het Stadsarchief Rotterdam een nieuw crowdsourcingproject. Met 160 vrijwilligers zijn 34.377 arrestatie- en 18.776 ontslagkaarten (dubbel ingevoerd) in 8 maanden tijd.

Er is nu een databestand met een rijkdom aan informatie over de arrestanten die tijdens de oorlog door de Rotterdamse politie zijn opgepakt: zwarthandelaars, Joodse onderduikers, stakers, landlopers, verzetsmensen en vele anderen.

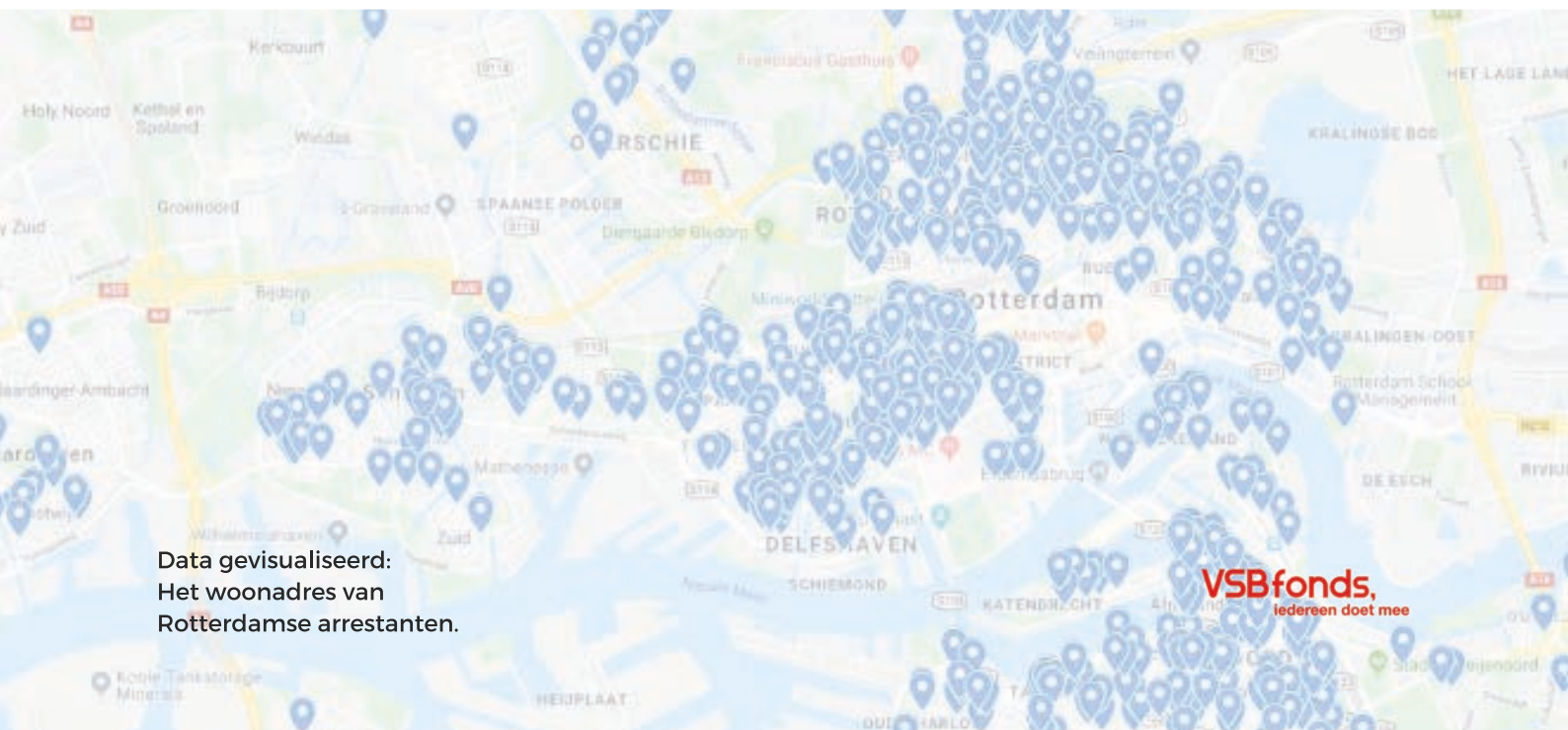
Op 8 november was de slotbijeenkomst van dit project. De data worden opgenomen in Oorlogslevens en wordt door het Stadsarchief Rotterdam op de eigen website gepresenteerd.

Pieken in arrestaties na de Bevrijding en rond de April-meistakingen

Een overzicht van de gevangenen die zijn overgebracht naar Kamp Amersfoort

Data gevisualiseerd:
Het woonadres van
Rotterdamse arrestanten.

REGISTRATIES VAN OVERLIJDEN EN VERMISSING

Een crowdsourcingproject met Rode Kruiskaarten van vermiste personen, en Duitse overlijdensaktes van Nederlanders, is in oktober 2019 opgestart in samenwerking met het CBG | Centrum voor familiegeschiedenis.

Op verzoek van de regering ging het Nederlandse Rode Kruis na de Tweede Wereldoorlog op zoek naar 'displaced persons', om de familie te kunnen informeren over hun lot. De gevonden informatie over bijvoorbeeld een overlijden of een plaats van begraven, staat vermeld op bijna 11.000 persoonlijke kaarten.

De Duitse overlijdensakten betreffen Nederlanders die tijdens de oorlogsjaren al dan niet gedwongen in Duitsland verbleven, en niet in concentratiekampen waren ondergebracht. Duitse gemeenteambtenaren hebben deze afschriften kort na de oorlog in opdracht van de geallieerden opgesteld.

CROWDSOURCINGDATA IN TENTOONSTELLING NM KAMP VUGHT

De gegevens die beschikbaar zijn gekomen in het crowdsourcingproject van de kampadministratie van Kamp Vught (2017-2018) zijn gebruikt in de vernieuwde vaste expositie van NM Kamp Vught.

Bezoekers kunnen na het invullen van hun leeftijd en woonplaats een verhaal lezen van een gevangene en zich zo met hen identificeren. Op de muur worden cijfers geprojecteerd over gevangenen. Zoals de verhouding man/vrouw, hun leeftijd, de aanklacht en hoeveel mensen dit waren.

Een projectie met verspringende getallen geeft een beeld van wie er in Kamp Vught gevangen heeft gezeten.

Rode Kruiskaarten met gegevens van vermiste personen
Collectie CBG | Centrum voor familiegeschiedenis

VSFonds,
iedereen doet mee

OORLOGSBRONNEN

DE WEG NAAR DE GEBRUIKER

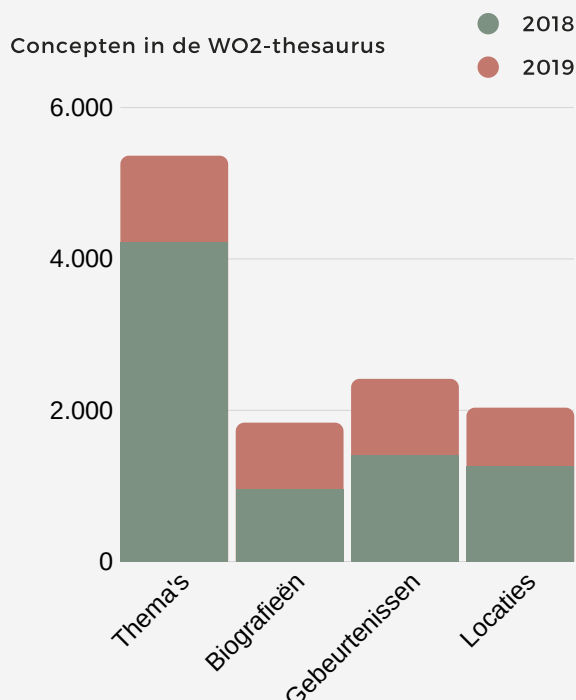
Netwerk Oorlogsbronnen bouwt samen met de deelnemers aan een technische infrastructuur die collecties met elkaar verbindt op vier ingangen: wie, wat, waar en wanneer. Er wordt voortdurend gewerkt aan verbeteringen van deze verbindingen en het verbreden van het digitale aanbod.

Oorlogslevens.nl

Er is in 2019 druk gewerkt aan de doorontwikkeling van de Personenportal WO2 tot publiekswaarde Oorlogslevens.nl. Hiertoe is er veel persoonsdata bewerkt en is er een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. Deze is geaccordeerd door de projectpartners en de KNAW privacy officer, die ook instemde met het Veiligheidsplan. Daarmee is de weg vrijgemaakt voor een livegang in 2020.

WO2-thesaurus

De WO2-thesaurus is een belangrijk middel om bronnen te verbinden en te voorzien van context. Met name de biografieën en gebeurtenissen zijn flink uitgebreid voor de thema's Nederlands-Indië en verzet. Bij locaties zijn er beschrijvingen aan toegevoegd van kampen en gevangenis.

Collectieplan

Om inhoudelijk richting te geven aan de acquisitie van nieuwe collectiedata is er een collectieplan Netwerk Oorlogsbronnen opgesteld voor de periode 2019-2021. Voor een tiental thema's is onderzoek gedaan naar relevante collecties en in hoeverre deze al op NOB waren aangesloten. Het Collectieplan NOB is een werkdocument dat voortaan als leidraad geldt bij het uitwerken van specifieke thema's.

DERA-architectuurscan: compliant en consistent

Het Netwerk Oorlogsbronnen kan beschouwd worden als een van de voorlopers en aanjagers van de netwerkgedachte voor digitaal erfgoed.

Tussen 2016 en 2019 is er hard gebouwd aan een digitale infrastructuur die leunt op open data, gestandaardiseerde uitwisseling en thematische verrijkingen die weer terug worden gegeven aan deelnemers. Het Netwerk Oorlogsbronnen is in 2019 onderworpen aan een 'architectuurscan' vanuit de DERA architectuurraad. NOB was op alle punten compliant of consistent.

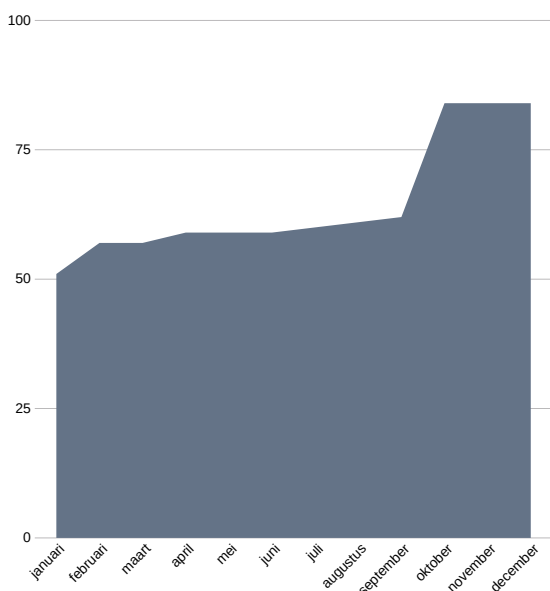
GEBRUIK OORLOGSRONNEN

WIKIMEDIA & WIKIPEDIA

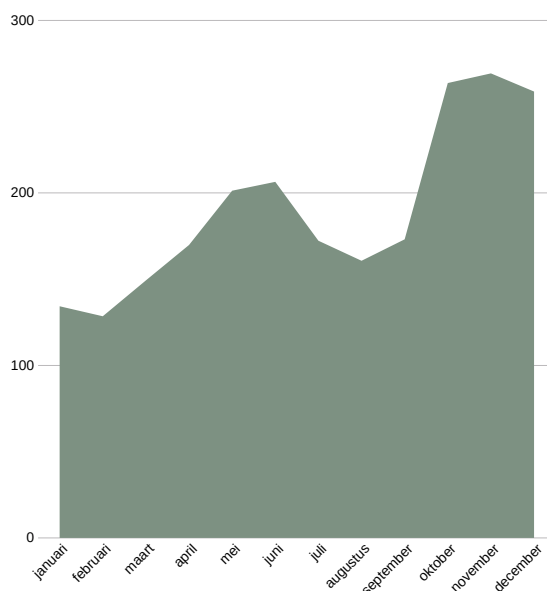
Vrij te gebruiken oorlogsbronnen, beschikbaar via een platform dat wereldwijd dient als startpunt voor informatie over alle denkbare onderwerpen. Via het WO2 Open Data Depot brengt Netwerk Oorlogsbronnen foto's, video's en objecten uit de Tweede Wereldoorlog naar het publiek.

2.287.304

keer zijn Wikipedia-lemma's met oorlogsbronnen bekeken

● Aantal oorlogsbronnen aan Wikipedia-lemma's gekoppeld (x 1000)

● Aantal Wikipedia-lemma's met oorlogsbronnen bekeken (x 1000)

VERDER LEZEN?

Kennisverrijking uit wikidata

OPEN DATA REGISTER

83 downloadbare verrijkte WO2-collecties uit Oorlogsbronnen.nl in Linked Open Data-formaten onder een CC-BY-SA licentie.

Ga naar het [NOB Open Data Register](#)

KENNISMAKELAAR

Wikicon 2019, 8 maart, Utrecht, 'De meerwaarde van samenwerking bij data en content donatie', Federica Fantone en Janneke Jorna.

Federatie van Musea in Limburg, 8 april, Horst, 'Netwerk Oorlogsbronnen', Edwin Klijn.

Datech 2019, 10 mei, Brussel, 'From Tribunal Archive to Digital Research Facility (TRIADO): Exploring ways to make archives accessible and useable', Rutger van Koert.

Digital Humanities & Archieven (KIA), 13 mei, Den Haag 'Oorlogslevens en TRIADO', Lizzy Jongma en Edwin Klijn.

HCC!genealogie, 25 mei, Soest, 'Netwerk Oorlogsbronnen', Lizzy Jongma en Edwin Klijn.

Digital Assets Symposium (DAS) 2019, 29 mei, New York USA, 'Tyranny in triples', Tom de Smet en Lizzy Jongma.

International Tracing Service-workshop, 18 juli, Wiener Library London, 'War Lives', Edwin Klijn.

Nationalsozialismus Digital, Österreichische Nationalbibliothek Wenen, 28 november, 'Dutch nazi heritage online. Perspectives on how heritage institutions deal with publishing national socialist source materials on the internet', Edwin Klijn.

AANDACHT VOOR NETWERK OORLOGSBRONNEN

NOMINATIE GESCHIEDENIS ONLINE PRIJS JURYPRIJS

Eindelijk worden de bronnen gecombineerd en kunnen dwarsverbanden zichtbaar gemaakt worden.

Belangrijke bronnen voor lesmateriaal.

Ik ben totaal verrast door het bestaan van deze overvloed aan informatie m.b.t. WO II. Geweldig werk is verzet.

Doorbraak in de ontsluiting van gegevens m.b.t. WO II.

Veel goede kandidaten, maar deze steekt er om verschillende redenen echt bovenuit.

Van wezenlijk (=menselijk) belang dat dit gebeurt.

Bijzonder veel informatie gevonden via deze site. Goed overzichtelijk en interessant.

HULP GEVRAAGD BIJ DIGITALISERING VAN NAOORLOGSE RODE KRUIS-KAARTEN

Friesch Dagblad | 16 oktober 2019

De zoektocht naar Limburgse oorlogsschatten gaat van start

DE LIMBURGER | 28 JULI 2019

Van SS-huis tot Muur van Mussert: 'Ik kan niet door Gelderland rijden zonder nazi-erfgoed te zien'

DE GELDERLANDER | 3 MEI 2019

SOCIAL MEDIA 2019

Tweetweergaven 360.881
Nieuwe volgers 253

Likes & comments 2005
Nieuwe volgers 231

Weergaven 3.030
Kijkuren 52,6

NETWERK OORLOGSBRONNEN

MOGELIJK DANKZIJ

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[TWITTER.COM/OORLOGSBRONNEN](https://twitter.com/OORLOGSBRONNEN)

[FACEBOOK.COM/NETWERKoorlogsbronnen](https://facebook.com/NETWERKoorlogsbronnen)

[INSTAGRAM.COM/OORLOGSBRONNEN](https://instagram.com/OORLOGSBRONNEN)

[LINKEDIN.COM/COMPANY/NETWERK-oorlogsbronnen](https://linkedin.com/company/NETWERK-oorlogsbronnen)

[YOUTUBE.COM](https://youtube.com)

